

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

7 тиждень

(12–18.02.2024)

Дата випуску:
20.02.2024

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 7 тижень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 533,3 на 100 000 населення, що на 10,4% більше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 17,4% менше аналогічного показника попереднього тижня.
- Пік епідемічного підйому захворюваності на ГРВІ пройдено: порівняно із попереднім тижнем кількість захворілих дорослих знизилася на 16,4%, а дітей віком до 17 років — на 18,2%.
- У 20 (80%) регіонах зафіксовано циркуляцію вірусів грипу, що свідчить про широке географічне розповсюдження вірусів грипу в Україні; у системах рутинного і дозорного епіднагляду частка позитивних результатів на віруси грипу типів А та В становить 35,8%.
- У системі дозорного епіднагляду зареєстровано 199 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипозного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 342,2 на 100 000 населення, що на 17,9% менше показника попереднього тижня. Захворюваність на ГПЗ серед дітей віком до 17 років зменшилася на 22,4%, серед дорослих — на 14,5%.
- Зареєстровано 240 осіб, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ); пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 4,3%.
- У системі дозорного епіднагляду визначено віруси SARS-CoV-2, парагрипу, RS-віруси, аденовіруси, риновіруси.
- Профілактичні щеплення від грипу отримали 1 788 осіб, зокрема 1 334 — із груп медичного та епідемічного ризику (*табл. 1*).
- Зареєстровано 6 летальних випадків серед пацієнтів із діагнозом «грип». Усі померлі не мали профілактичних щеплень від грипу та COVID-19.
- У системі рутинного епіднагляду сталося 11 летальних випадків серед осіб із позитивними результатами тестування на COVID-19.

Резюме з початку сезону по Україні

- З 2 жовтня 2023 року до 18 лютого 2024-го на ГРВІ перехворіли 3 124 686 людей (8,7% населення країни), що на 34,3% більше показника за аналогічний період сезону 2022/2023. Частка дітей серед захворілих осіб становить 54,2% (*табл. 1*).
- За допомогою швидких тестів на визначення антигена SARS-CoV-2 виявлено 141 839 випадків захворювання на COVID-19 — 4,5% від загальної кількості зареєстрованих випадків ГРВІ. З-поміж тих, хто мав позитивний результат тестування на COVID-19, померли 743 людини, зокрема 4 дитини віком до 17 років.
- Станом на 18 лютого за даними рутинного епіднагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 (94%), в інших випадках визначено віруси грипу та інших захворювань респіраторної групи (парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).
- Зареєстровано 50 летальних випадків унаслідок грипу.
- Проти грипу вакциновано 134 149 осіб, зокрема 84 633 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 0,99% від загальної цільової групи.

Таблиця 1. Основні показники за 7 тижднів і з початку епідемічного сезону

№ з/п	Показник	Усього з початку сезону	За звітний тиждень	За попередній тиждень	Зміни
Захворюваність на ГРВІ					
1	Кількість випадків (інтенсивний показник)	3 124 686 (8 682,8)	191 933 (533,3)	232 199 (645,2)	– 17,4%
	зокрема дітей (інтенсивний показник)	1 693 157 (25 099,0)	101 996 (1 512,0)	124 690 (1 848,4)	– 18,2%
2	Госпіталізовано (зокрема дітей)	94 629 (49 621)	5 853 (3 381)	7 559 (4 331)	– 1 706 (– 950)
3	Кількість летальних випадків унаслідок грипу (зокрема дітей)	49 (2)	6 (1)	7	– 1 (+ 1)
4	Кількість осіб, які вакциновані проти грипу (зокрема із груп ризику)	134 149 (84 633)	1 788 (1 334)	882 (372)	+ 906 (+ 962)
Дослідження із визначення вірусів грипу методом ПЛР					
1	Кількість здійснених досліджень у рутинній системі епіднагляду	7 939	996	964	+ 32
	зокрема із позитивним результатом	2 174 27,4%	332 33,3%	255 26,5%	+ 77
2	Кількість здійснених досліджень у дозорній системі епіднагляду	2 817	171	204	– 33
	зокрема із позитивним результатом	1 166 41,4%	86 50,3%	82 40,2%	+ 4
Захворюваність на COVID-19					
1	Кількість підтверджених випадків COVID-19 (зокрема дітей)	141 839 (16 132)	2 142 (274)	2 867 (378)	– 25,3% (– 27,5%)
2	Госпіталізовано (зокрема дітей)	29 280 (5 517)	613 (91)	759 (111)	– 146 (– 20)
3	Кількість летальних випадків із діагнозом «COVID-19» (зокрема дітей)	743 (4)	11	20 (0)	– 9 (0)

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (6 тиждень 2024 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org>) у Словаччині зареєстровано дуже високу інтенсивність епідемічного процесу; у Молдові, Польщі та Угорщині — середню.

Спорадичне географічне розповсюдження вірусів грипу зафіксували у Польщі, регіональне — у Молдові та Словаччині, широке — в Угорщині.

На звітному тижні відомості про реєстрацію випадків захворювання на грип не надали Білорусь та Румунія (рис. 1).

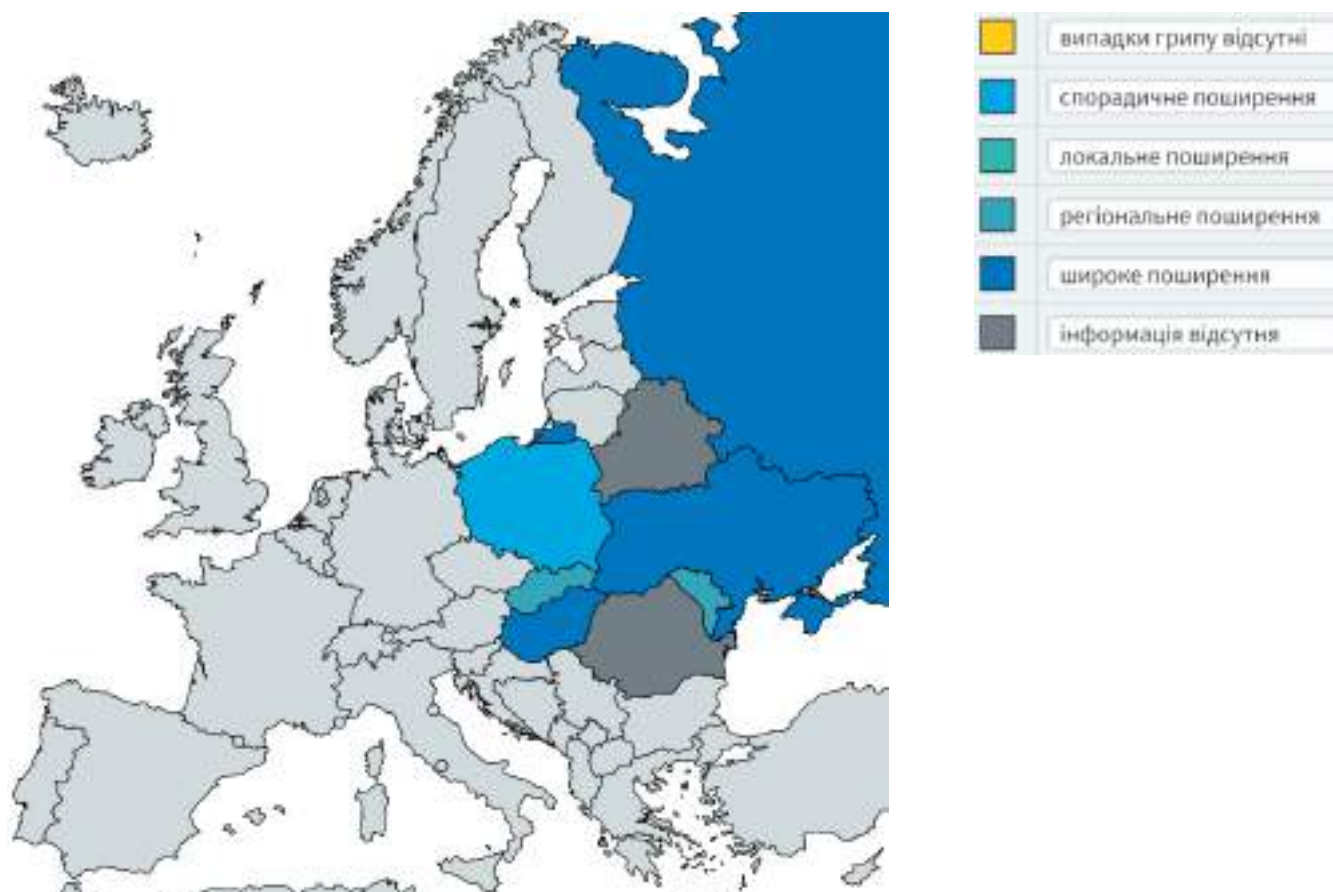

Рис. 1. Географічне поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>) за 6 тиждень 2024 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За результатами звітів 25 країн Європи, що на 5 тижні 2024 року взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), у Бельгії та Німеччині було незначне перевищення рівня смертності з усіх причин. Водночас у Нідерландах визначено високий рівень надлишкової смертності. За оцінкою EuroMOMO у європейських країнах — учасницях значно збільшилася надлишкова смертність загалом та особливо у вікових групах старше 45 років.

Після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 перевищення рівня смертності з усіх причин в інших країнах європейського регіону не зареєстровано (рис. 2). Результати аналізу можуть різнитися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, і затримки реєстрації випадків.

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах — партнерах EuroMOMO і субнаціональних регіонах, що надають відомості, 5 тиждень 2024 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

1. Гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ)

Дані рутинного епіднагляду за 7 тижднів 2024 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 191 933 людини, зокрема 101 996 дітей віком до 17 років (53,1%). Інтенсивний показник захворюваності² становить 533,3 на 100 000 населення, що на 10,4% більше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 17,4% менше аналогічного показника попереднього тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

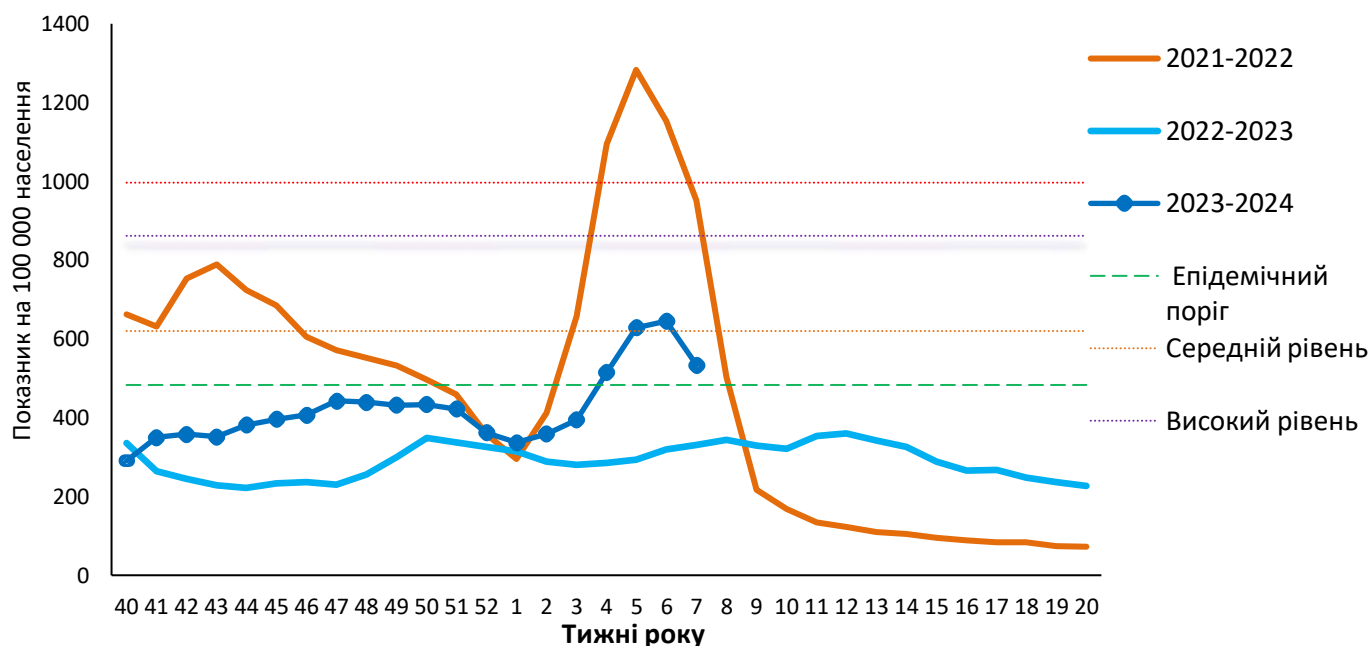

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, 7 тиждень 2024 року

У Чернівецькій області залишається високий рівень захворюваності на ГРВІ. У восьми областях зареєстровано показники захворюваності середнього рівня. В інших регіонах України та м. Київ — ситуація стабільна, неепідемічний рівень захворюваності на ГРВІ (рис. 4).

Рис. 4. Рівні епідемічної активності ГРВІ у регіонах України, 7 тиждень 2024 року

З 12 по 18 лютого було госпіталізовано 5 853 осіб (3,0% від загальної кількості захворілих на ГРВІ), зокрема 3 381 дитину віком до 17 років (57,8% усіх госпіталізованих).

На звітному тижні зареєстровано 6 летальних випадків серед пацієнтів, у яких за результатами лабораторних досліджень визначено фрагменти РНК вірусів грипу А

не субтипіваних: у м. Київ (48 років), Львівській (75 років) і Хмельницькій областях (65 років і 81 рік — у другому випадку виявлено одночасно фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипіваних і SARS-CoV-2). У Рівненській області летальний випадок стався у дитини (10 років).

У Житомирській області за результатами лабораторних досліджень визначено фрагменти РНК вірусів грипу А(Н1)рdm09 у померлої віком 18 років.

Усі померлі не мали профілактичних щеплень від грипу та COVID-19.

2. Гостра респіраторна хвороба COVID-19, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2

Протягом звітного тижня за даними рутинного епіднагляду серед усіх пацієнтів із ГРВІ зареєстровано 2 142 осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19 (1,1%, що на 8,3% менше показника попереднього тижня). Госпіталізовано 613 осіб (28,6% усіх пацієнтів із COVID-19).

Найбільше випадків COVID-19 на 100 000 населення³ зареєстровано у Хмельницькій області (рис. 5).

Рис. 5. Захворюваність на COVID-19 у регіонах України, 7 тиждень 2024 року

Протягом звітного тижня серед дітей до 17 років зареєстровано 274 підтверджені випадки COVID-19, що на 27,5% менше порівняно з попереднім тижнем. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримала 91 дитина (14,8% усіх госпіталізованих осіб із COVID-19), зокрема 4 дитини віком до 4 років потребували перебування у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

За даними рутинного епіднагляду протягом звітного тижня було зареєстровано 11 летальних випадків серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19. Усі померлі не мали профілактичних щеплень проти COVID-19.

³ Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

3. Лабораторні дослідження в системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ

За результатами лабораторного дослідження зразків матеріалів від 3 864 пацієнтів із закладів охорони здоров'я у 370 (9,6%) випадках визначено віруси респіраторної групи інфекцій (табл. 2). З-поміж усіх позитивних знахідок віруси SARS-CoV-2 визначено у 305 (82,4%) випадках.

У 17 областях України та м. Київ у 332 (33,3%) зразках матеріалів від 996 пацієнтів із підозрою на грип визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипованих, А(Н1)рdm09, А(Н3) та В.

Таблиця 2. Результати досліджень зразків матеріалів від пацієнтів закладів охорони здоров'я України за 7 тижень 2024 року

Показник	Звітний тиждень	Усього від початку сезону
Кількість обстежених осіб на грип	996	7 939
Кількість позитивних результатів, абс. знач. (%)	332 (33,3)	2 174 (27,4)
А не субтипований	236	1 646
А(Н1)рdm09	61	417
А(Н3)	1	6
В	34	105
Кількість обстежених осіб на ГРВІ	3 864	57 202
Кількість позитивних результатів, абс. знач. (%)	370 (9,6)	11 815 (20,7)
Парагрип	0	44
Аденовіруси	28	178
RS-віруси	21	330
Риновіруси	9	117
Бокавіруси	2	17
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	3
Метапневмовіруси	5	25
SARS-CoV-2	305	11 101

4. Вакцинація проти грипу

За 7 тиждень 2024 року проти грипу вакциновано 1 788 осіб, зокрема 1 334 — із груп медичного та епідемічного ризику (рис. 6).

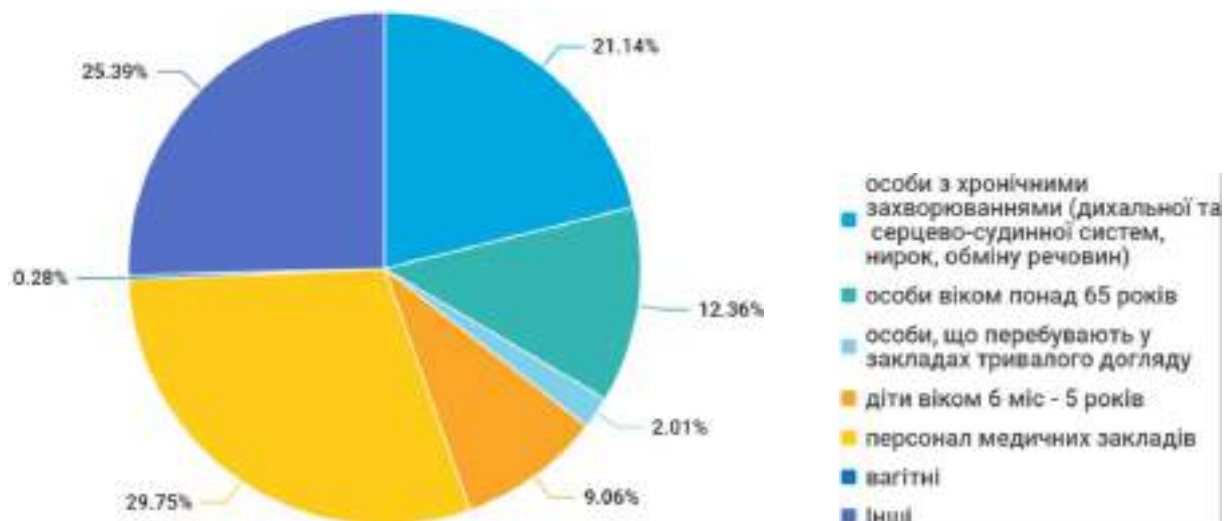

Рис. 6. Представники груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, 7 тиждень 2024 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

1. Дозорний епіднагляд за грипopodobними захворюваннями

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 7 тижня 2024 року зареєстровано 199 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 261,5 на 100 000, що на 14,4% менше показника попереднього тижня. Також порівняно з минулим тижнем зменшився показник захворюваності серед дітей віком до 17 років — на 22,4% і становить 611,9 на 100 000 населення.

З-поміж 199 пацієнтів із ГПЗ у 102 (51,3%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 92 зразків матеріалів у 42 (45,7%) випадках отримано позитивні результати, зокрема в 34 (81% усіх позитивних знахідок) — виявлено віруси грипу. Віруси грипу А не субтиповані визначено у Вінницькій (1), Кіровоградській (1), Одеській (7), Рівненській (1) областях та м. Київ (1). У Запорізькій (1) та Рівненській (6) областях визначено віруси типу В, у Запорізькій (1), Рівненській (1), Харківській (13), Чернівецькій (1) — віруси типу А(Н1)pdм09 (табл. 3).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 1 523 (44,6%) зразки матеріалів від 3 418 пацієнтів із ГПЗ, отримано позитивні результати у 596 випадках — 39,1% (рис. 7).

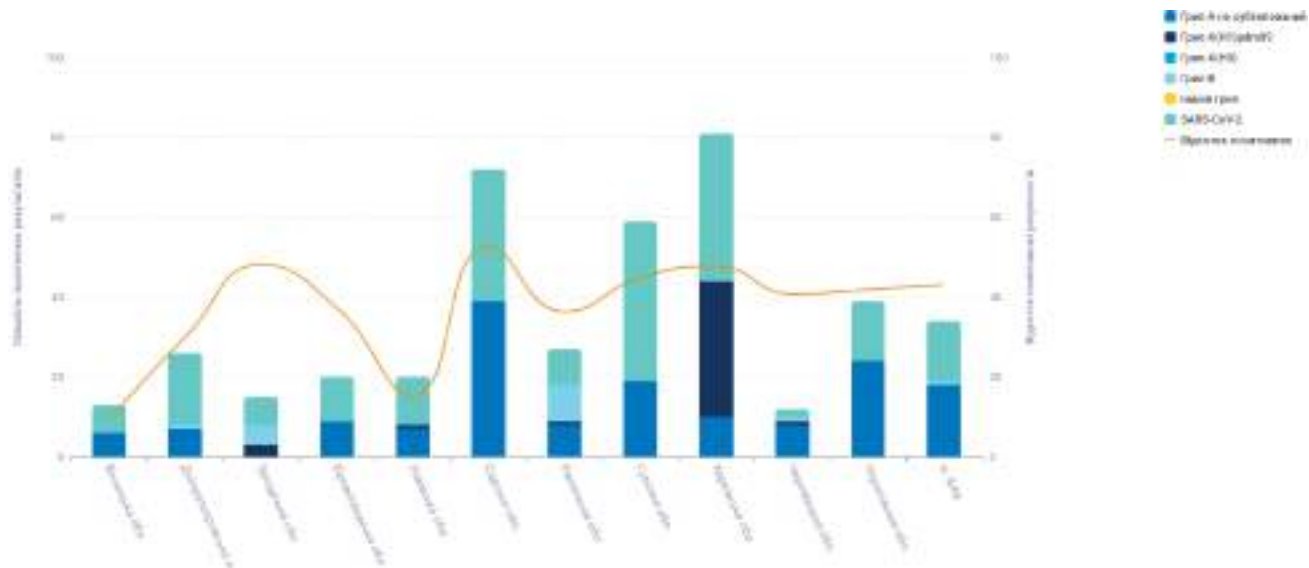

Рис. 7. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 7 тиждень 2024 року

2. Дозорний епідгляд за тяжкою гострою респіраторною інфекцією

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 240 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, зокрема 132 (55%) дитини віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 4,3%.

З-поміж 240 випадків ТГРІ у 90 (37,5%) пацієнтів взяли зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 79 зразків матеріалів у 44 (55,7%) випадках отримано позитивні результати, зокрема в 30 (68,2%) — виявлено віруси грипу. У Запорізькій (3) та Чернівецькій (5) областях визначено віруси грипу типу А(Н1)рdm09; у Запорізькій (3) та Рівненській (1) — типу В. Віруси грипу А не субтиповані визначено у Вінницькій (2), Дніпропетровській (2), Львівській (3), Рівненській (4), Сумській (3) областях та м. Київ (4) (табл. 3).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 1 294 (40,3%) зразки матеріалів від 3 213 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає визначенню випадку ТГРІ. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій у 570 (44%) випадках (рис. 8).

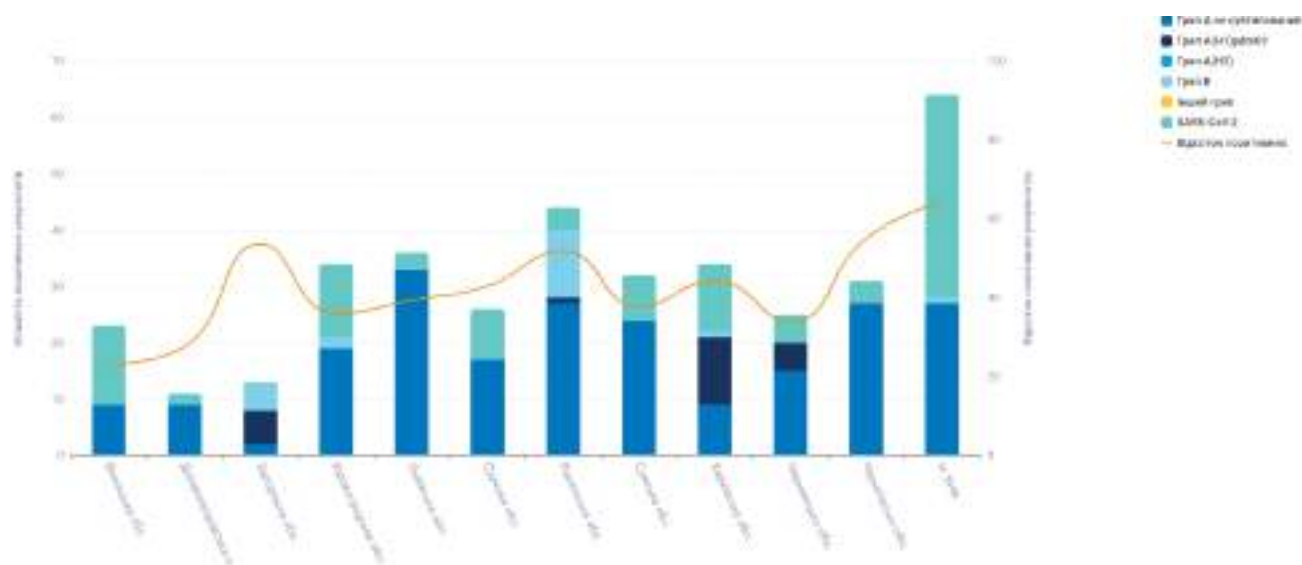

Рис. 8. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 7 тиждень 2024 року

Таблиця 3. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 7 тиждень 2024 року

Показник	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	92	79	171	1 523	1 294	2 817
Кількість позитивних зразків, <i>абс. знач. (%)</i>	42 (45,7)	44 (55,7)	86 (50,3)	596 (39,1)	570 (44)	1 166 (41,4)
Кількість вірусів грипу, <i>абс. знач. (% від позитивних)</i>	34 (81)	30 (68,2)	64 (74,4)	212 (35,6)	263 (46,1)	475 (40,7)
А	27	26	53	195	242	437
А не субтиповані	11	18	29	155	218	373
А(Н1)pdм09	16	8	24	40	24	64
А(Н3)	0	0	0	0	0	0
В	7	4	11	17	21	38
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, <i>абс. знач. (% від позитивних)</i>	8 (19)	14 (31,8)	22 (25,6)	384 (64,4)	307 (53,9)	691 (59,3)
Парагрип	1	1	2	29	17	46
Аденовіруси	1	5	6	58	60	118
RS-віруси	2	2	4	35	82	117
Риновіруси	0	3	3	36	21	57
Бокавіруси	0	0	0	4	5	9
Коронавіруси OC43, 229Е, NL63, HKU1	0	0	0	2	0	2
Метапневмовіруси	0	0	0	14	12	26
SARS-CoV-2	4	3	7	206	110	316